

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

A6-0182/2008

13.5.2008

POROČILO

o tem, kakšno prihodnost prinaša mladim kmetovalcem sedanja reforma SKP
(2007/2194(INI))

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

Poročevalec: Donato Tommaso Veraldi

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	12
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	16

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o tem, kakšno prihodnost prinaša mladim kmetovalcem sedanja reforma SKP (2007/2194(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. januarja 2001 o položaju in pričakovanjih mladih kmetovalcev v Evropski uniji¹,
  - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)²,
  - ob upoštevanju lizbonske strategije, po kateri naj bi imela Evropa najbolj konkurenčno in najbolj dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu do leta 2010,
  - ob upoštevanju rezultatov javne predstavitve z dne 26. februarja 2008,
  - ob upoštevanju člena 45 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A6-0182/2008),
- A. ker göteborgska strategija postavlja cilje o konkurenčnosti in trajnosti evropskega gospodarstva in ker imajo lahko mladi kmetovalci bistveno vlogo pri teh ciljih,
- B. ker bi lahko bil večnamenski model evropskega kmetijstva zaradi številčnosti kmetij vodilo za trajnostni razvoj podeželja,
- C. ker so se z razvojem reforme skupne kmetijske politike (SKP) vrsti vidikov, povezanih z zagonom dejavnosti mladih kmetovalcev in razvojem njihovih kmetijskih dejavnosti, pridružili novi vidiki, ki pa niso porazdeljeni enakomerno po Evropi, kar ovira strateški pristop Skupnosti,
- D. ker je po podatkih Eurostata za leto 2003 le 7 % kmetovalcev v Evropski uniji mlajših od 35 let, in ta odstotek pada, medtem ko bo morala prihodnja proizvodnja hrane naraščati, obžaluje, da celostni in posodobljeni statistični podatki o številu mladih kmetovalcev in njihovem statusu v evropskem kmetijstvu niso na voljo,
- E. ker je prihodnja revizija skupne kmetijske politike (redni pregled) priložnost za izboljšanje posredovanja nepogrešljive podpore mladim kmetovalcem,
- F. ker morajo mladi kmetovalci ob izzivih varnosti oskrbe s hrano EU, rasti in zaposlenosti na podeželju po vsej Evropi ter trajnostnem dolgoročnem upravljanju podeželja, delati na uspešnih kmetijah in v prijetnem okolju,
- G. ker je potreben večnamenski pristop in zlasti trdna politika podpore mladim kmetovalcem,

---

¹ UL C 262, 18. 9. 2001, str. 153.

² UL L 277, 21.10.2005, str. 1.

- H. ker je vključevanje mladih v lastništvo kmetij bistvenega pomena za podeželje, saj tamkajšnje družbeno in gospodarsko tkivo v večini primerov temelji na kmetijstvu,
- I. ker je evropska strategija za spodbujanje poslovnega izobraževanja mladih kmetovalcev nujna,
- J. ker se opaža močna dinamika pri sprejemanju odločitev, o čemer pričajo mladi kmetovalci, njihov občutek za tveganje, sposobnost pri iskanju sinergij z dopolnjevanjem, ter pri izvajanju načrtovanja z visoko stopnjo novosti, ki presegajo običajno kmetovanje,
- K. ker obnova generacij med lastniki kmetij ostaja izziv za EU kljub različnim politikam, ki so naklonjene mladim kmetovalcem, in ki so dale zagon evropskemu kmetijstvu s spodbujanjem obnove generacij,
- L. ker se mladi kmetovalci soočajo z dodatnimi težavami na kmetijskem področju, kot so visoke cene nastanitve, visoki dolгови, premalo zanesljivih kmetij in premalo specifičnega usposabljanja; ker kmetijska politika ustvarja vedno nove obveznosti za podjetnike glede navzkrižne skladnosti, kot so zahteve o okolju, zdravju živali, dobrem počutju živali, varnosti oskrbe s hrano in upravljanju krajine,
- M. ker mora biti mlada in dinamična kmetija bistvena prvina pri doseganju ciljev lizbonske strategije,
- N. ker je z novo uredbo o podpori za razvoj podeželja mogoče izvesti programiranje za obdobje do 31. decembra 2013,
- O. ker je 92 % ozemlja Evropske unije podeželje, medtem ko 50 % prebivalstva živi v mestih, 50 pa na podeželju,
- P. ker je obnova generacij potrebna za visoko kakovost evropske hrane, varnost oskrbe s hrano in samozadostnost Evropske unije v prihodnosti,
1. meni, da bi moral biti eden od ciljev spremenjene skupne kmetijske politike zagotavljanje boljše obnove generacij v kmetovanju, to pa bi bilo treba doseči predvsem z instrumenti prvega in drugega stebra, ki so namenjeni podpori trajnostnemu kmetovanju ter ob pomoči razvitih območij na podeželju;
  2. trdi, da bi je spodbujanje obnove generacij bistveno za soočanje s sedanjimi in prihodnjimi vprašanji o hrani, energiji in zemljiščih, s katerimi se srečuje evropsko kmetijstvo; meni, da se tovrstna vprašanja ne morejo obravnavati brez močnega kmetijskega sektorja in velikega števila kmetovalcev v Uniji, če želimo, da se izpolnijo družbena pričakovanja;
  3. poudarja, da se je s širitvijo Evropske unije na nove države članice okrepila njena kulturna raznolikost in ponudila odlična priložnost za povečanje konkurenčnosti evropskega kmetijstva z osredotočanjem na nenehne inovacije, kakovost proizvodov Skupnosti in dosežke proizvajalcev na pomembnem področju varnosti oskrbe s hrano;
  4. meni, da je treba pri načrtovanju in izvajanju podpornih ukrepov za mlade kmetovalce

posvetiti pozornost zlasti razmeram za mlade kmetovalce v novih državah članicah;

5. zato poziva Komisijo, naj pripravi predloge za uvedbo evropske oznake za kakovost, ki bo omogočila potrošnikom, da bodo zlahka prepoznali proizvode, ki so bili pridobljeni v skladu s strogimi evropskimi standardi za okolje, dobro počutje živali in varnost oskrbe s hrano;
6. v zvezi s tem opozarja, da je treba imeti za cilj kakovost ter raznolikost proizvodnje in proizvodov;
7. meni, da je glavni dejavnik pri obnovi starostne strukture kmetijstva dostop do zemlje, ki je draga;
8. meni, da si mora v skupna kmetijska politika v prihodnosti prizadevati za odstranitev ovir, s katerimi se soočajo mladi, ki se želijo posvetiti kmetovanju, tako da postavi obnovo generacij za svojo prednostno nalogo;
9. nadalje poziva k okrepljenim prizadevanjem za javno predstavitev evropskega kmetijskega modela, z njegovimi visokimi standardi na področju okolja, dobrega počutja živali in varnosti oskrbe s hrano;
10. meni, da je treba kot glavno nalogo razširjene Unije zastaviti prevzem kmetij s strani mladih;
11. opozarja na nenehne težave zaradi začetnih stroškov, vključno s prodajo kmetijske lastnine in cenami najema ter potrebo po nenehnih naložbah v kapital in človeške vire, da bi imeli tehnološke in logistične izboljšave ter na dejstvo, da tehnološke in logistične izboljšave pomenijo nakup opreme in strojev ter da so za doseg izboljšav, raziskav in dostopa do njihovih dognanj nujno potrebna finančna sredstva;
12. poziva Komisijo, naj podpre države članice pri ustvarjanju sklada kmetijskih zemljišč na osnovi zemlje, ki se je sprostila zaradi zgodnjega upokojevanja; meni, da se mora ta podpora izvajati za skupne nakupe dragih strojev in opreme, ki jih posamezni kmetovalci redko uporabljajo;
13. poziva k reviziji priprave podpore, ki je ostala na isti točki že od uvedbe in ne zadovoljuje več potreb kmetovalcev;
14. poudarja prispevek cen zemljišč k težavam mladih, ki začenjajo s kmetijsko dejavnostjo in poziva Komisijo, naj preuči občuten dvig cen zemlje, do katerega je med drugim prišlo zaradi pritiskov in špekulacij iz mest;
15. priporoča uvedbo instrumentov pri posredovanju obdelovalne zemlje za dajanje prednosti mladim kmetovalcem, ki šele začenjajo dejavnost, pred že dejavnimi kmetovalci, ki želijo povečati posestvo, vključno z mehanizmom zgodnjega upokojevanja, pomočjo z odloženim plačilom, dogovorov pri začetku dejavnosti po fazah in najemom dela zemlje;
16. ugotavlja, da je treba izboljšati učinkovitost politik, ki so namenjene pomoči mladim kmetovalcem pri začetku dejavnosti, in pripraviti objektivna dodatna merila za

opredeljevanje vrstnega reda prejemnikov;

17. poziva Komisijo, naj v svojem zakonodajnem predlogu o rednem pregledu predlaga, da se pomoč mladim kmetovalcem, ki je predvidena v zakonodaji o razvoju podeželja, uvrsti med obvezne ukrepe, ki jih bodo države članice uvrstile v svoje načrte, in naj se ob tem povišajo vsote za podporo pri začetku dejavnosti;
18. meni, da so podporni ukrepi za mlade kmetovalce lahko namenjeni tudi novincem, saj so ti dragocena pridobitev evropskega kmetijstva; zato opozarja, da je treba podporo dati novim podjetnikom pred tistimi, ki opuščajo kmetovanje; poudarja, da podporni ukrepi za prevzem kmetij ne smejo popačiti konkurence med novinci na eni strani in otroki kmetov na drugi;
19. opozarja, da je zaradi spoštovanja ciljev teritorialne kohezije Unije pomembno zlasti preprečiti dezertifikacijo na prikrajšanih kmetijskih območjih, da bi se mladim kmetovalcem olajšal začetek dejavnosti na področjih z neugodnimi naravnimi razmerami, kot so otoki in gorska območja, kjer so stroški razvoja, gradnje in dostopa višji in kjer je običajno potrebna raznolikost proizvodnje, da bi se zagotovilo preživetje;
20. poziva Komisijo, naj preuči učinkovitost in dodano vrednost različnih nacionalnih in evropskih ukrepov za pomoč mladim kmetovalcem in naj o tem poroča do 1. julija 2009;
21. ugotavlja, da veliko mladih kmetovalcev meni, da so naložbena podpora in subvencionirane obrestne mere najboljša spodbuda za njihovo dejavnost in da izboljšujejo njihovo konkurenčnost; poziva Komisijo in države članice, naj se ustrezno posvetijo podporam in subvencijam;
22. poziva Komisijo, naj izvede študijo o učinku, ki ga imajo proizvodne pravice, shema enotnih plačil in premije na začetek dejavnosti novih kmetovalcev, ker so vsi ti instrumenti pogosto razlog za spore med generacijami, kar ovira mlade, ki želijo začeti kmetijsko dejavnost, da pridejo do njih; meni, da bi morala Komisija pripraviti potrebne zaključke glede vodenja skupne kmetijske politike, ob tem pa omogočiti mladim boljše razmere za začetek kmetijske dejavnosti;
23. meni, da bi bilo treba zaradi boljšega upoštevanja povečanih stroškov prevzema kmetij in težav, povezanih z začetkom kmetijske dejavnosti v težavnih območjih, dvigniti prag Skupnosti s 55 000 EUR, prav tako pa bi morala biti časovna omejitev za doseglo ustreznosti pravilom podaljšana s treh na pet let po začetku dejavnosti;
24. ugotavlja, da je kmetovanje pogosto zadnja dejavnost, ki preživi na podeželju in da bi bilo treba zato uvesti podporo mladim, ki jo želijo začeti; vendar poudarja, da si treba je poleg potrebe, da bi bile kmetije sposobne preživeti, prizadevati tudi za to, da bi bilo podeželje okolje, v katerem bi si ljudje želeli živeti, kar pomeni, da bi bilo treba spodbujati enakopraven dostop do javnih storitev (pošta, šole, javni prevoz, zdravstvene storitve itd.), vzdrževati ustrezno ponudbo običajnih storitev (trgovine, otroško varstvo, negovalne ustanove za ostarele, družbena stanovanja, najem stanovanj itd.) ter družabno ponudbo, zaradi katere se ljudje ne počutijo osamljene (bari, družabni centri, športni centri itd.);
25. poudarja, da je treba poskrbeti za ureditev, ki bo omogočala mladim kmetovalcem, da

odidejo s svoje kmetije, da bi se udeležili izobraževanja, zaradi dopusta, rojstev itd.;

26. pozdravlja določbo, ki omogoča podporo za začetek dejavnosti mladim kmetovalcem, celo delni začetek dejavnosti, ki je, če se to želi, pogojen, ob predložitvi načrta dejavnosti kot instrumenta, ki bo sčasoma omogočil razvoj kmetijske in nekmetijske dejavnosti, povezane s podeželjem ali na novih kmetijah;
27. priporoča, da se kot del sheme podpor za začetek dejavnosti pripravi določba za podporo lastnikom, ki oddajajo kmetije mladim kmetovalcem in/ali za najemno podporo do desetega leta po začetku dejavnosti;
28. opozarja na težave, ki jih imajo mladi, ki želijo začeti kmetijsko dejavnost, ob dostopu do financiranja ter na uporabno vlogo, ki jo imajo sporazumi o subvencioniranih posojilih pri omogočanju mladim kmetovalcem, da začnejo in nadaljujejo kmetijsko dejavnost brez prevelikega zadolževanja;
29. meni, da visoka stopnja zadolženosti in visoki stroški nastanitve močno otežujejo vzpostavljanje dobre konkurenčne pozicije mladim kmetovalcem; zato poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo dodatne rešitve za te težave;
30. meni, da je treba podpirati podjetništvo mladih kmetovalcev prek preglednih, preprostejših in manj okornih pravil, kar bi pomenilo tudi njihove nižje stroške;
31. zato meni, da bi morale države članice in regionalne oblasti preučiti možnost za uvajanje in izboljševanje shem za pridobivanje začetnega kapitala za nove kmetovalce pod ugodnimi pogoji;
32. hkrati obžaluje učinek preračunljivih ali strukturnih elementov, ki preprečujejo ustrezno nadomestilo za zaslužek na zemlji, delu in dobičku, kot so jamstva za dostop do posojil, visoke obrestne mere, pravne ali davčne ovire, stroški socialnega zavarovanja in upravni stroški, ter meni, da je so potrebni ustrezni politični ukrepi, da bi se presežek popačene konkurence odpravil;
33. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo nove (davčne) ukrepe, ki bi pomagali mladim kmetovalcem nositi breme stroškov obresti, s katerimi se soočajo pri preskrbovanju svojih kmetij; poziva Komisijo, naj za to v okviru reforme skupne kmetijske politike pripravi specifične predloge;
34. poziva, naj bodo ukrepi v korist mladih kmetovalcev obvezni, kot del ukrepov, ki so predvideni v os 1 Uredbe (ES) št. 1698/2005 z namenom izboljšanja konkurenčnosti kmetijskega sektorja;
35. ponovno poudarja svoje mnenje, da morajo biti ukrepi za razvoj podeželja usmerjeni neposredno na kmetovalce;
36. meni, da mora Komisija preučiti specifično financiranje mladih kmetovalcev iz Priloge II in III razvojne politike za podeželje, na primer v zvezi z družbeno infrastrukturo in izboljšanjem stopnje zaposlenosti med mladimi na podeželju;

37. poziva, naj se podpora za začetek dejavnosti za kmetovalce, ki se bodo imeli večstranske dejavnosti (kmetovanje in nekmetovanje) razširi, da bi se omogočila tudi mladim kmetovalcem, ki predvidevajo zgolj kmetovanje ali ki bodo dohodek s kmetij dopolnjevali z drugimi dejavnostmi na podeželju;
38. poziva države članice, naj omogočijo dostop do podpore za začetek dejavnosti mladim, tako moškim kot ženskam, ki so v pomanjkanju glede lastnine in potrebujejo tovrstno pomoč, da prilagodijo svoje kmetije za kmetovanje ali za dopolnilen dohodek iz drugih dejavnosti, tako da lahko pridejo do vira preživetja, merljivega prek prihodka in dela;
39. verjame, da bi morali biti mladi kmetovalci v EU sposobni medsebojne konkurence pod enotnimi pogoji znotraj EU; zato poziva, da se opravi natančna revizija in nato izvajanje člena 69 Sklepa Sveta 1782/2003, da bi se preprečilo popačenje konkurence na evropskem notranjem trgu;
40. poziva, naj se politike za razvoj kmetijstva in podeželja v celoti poenotijo s cilji, ki jih je zastavila EU kot del lizbonske strategije, tako da bo omogočeno mladim kmetovalcem, da delujejo v dinamičnem gospodarskem okolju;
41. meni, da bi bilo treba ukrepati, v sklopu rednega pregleda skupne kmetijske politike, da bi se spodbujali bolj stabilni in zagotovljeni prihodki kmetij – kot bistven predpogoj za obnovo generacij v kmetovanju – prek uvedbe orodij inovativnega obvladovanja tveganja in kriznega upravljanja na evropski ravni;
42. meni, da je treba dati prednost zagotavljanju prave poenostavitve in večje preglednosti pri izvajanju instrumentov in ukrepov za mlade kmetovalce, ki opravljajo dejavnosti kmetovanja, tudi ko se te dopolnjujejo z drugimi nekmetovalnimi dejavnostmi, ki so povezane s podeželjem in potrebne za preživetje kmetije;
43. poudarja, da kmetje, ki se ne uvrščajo več med mlade kmetovalce, a bodo srednjeročno nadaljevali kmetovanje, in ki se tudi soočajo z novimi izzivi, ne bi smeli biti prikrajšani;
44. poudarja, da je treba zaradi velikega povpraševanja po "jutrišnjih upravljavcih" izobraževanje sistematično nadgrajevati, da bi se zagotovil ustrezen prenos znanja z raziskav o kmetijstvu na kmetovanje samo;
45. v zvezi s dedovanjem meni, da je primerno predvideti boljšo zakonodajo, da bi se ohranila enotnost kmetijstva s ciljem izvajanja ekonomije obsega in ekonomije izbora; dedovanje oseb, ki niso družinski člani, bi moralo biti olajšano, da bi se kmetije ohranile in da bi omogočili mladim podjetnikom z ustrežno izobrazbo, da postanejo kmetovalci;
46. meni, da je treba zgodnje upokojevanje na nacionalni ravni izvajati samo v primerih, ko bo mladi kmetovalec prevzel kmetijo; v tem primeru bi bil upokojenec upravičen do povišane pokojnine;
47. meni, da morajo celoviti načrti za začetek dejavnosti in razvoj kmetij med drugim vsebovati posebne ukrepe za uradno priznanje mladih kmetovalcev, in tako spodbujati enakopravnost med moškimi in ženskami; v zvezi s tem meni, da je bistveno ohraniti osnovne storitve na podeželju, kot so jasli, vrtci in pomoč materam;

48. poudarja, da so družbene in kulturne posebnosti in razlike bistveni dejavniki pri politiki promocije proizvodov, kot so to tudi prepoznavanje posameznega geografskega področja in odličnost pri določenih proizvodnih metodah, kot je prikazano z ugledom in uspehom kmetijskih proizvodov z zaščitenim poreklom ali z oznako;
49. poudarja, da izobrazba v zvezi s hrano, ki jo lahko prispevajo mladi kmetovalci, spodbuja dobre prehrabene navade, kar koristi zdravju ljudi in družbe na splošno ter izrecno pozdravlja tovrstne dejavnosti, kot je na primer program Evropskega sveta mladih kmetovalcev Tellus, in mednacionalni projekti, kot je Šolarji na kmetijah (Schüler auf dem Bauernhof);
50. poudarja potrebo po strokovnih informacijah za študije znanosti o hrani in prehranjevanju v vseh oblikah izobraževanja;
51. meni, da je treba sprejeti ukrepe za spodbujanje kmetovanja in njegovih storitev za družbo poleg proizvodjalnih dejavnosti zato, da bi se v to dejavnost privabilo čim več mladih, zlasti mladina iz nepodeželskega okolja;
52. meni, da bi moralo spodbujanje kmetovanja vključevati tudi boljši stik z javnostjo, in posledično s potrošniki, glede vsebine skupne kmetijske politike v zvezi z zdravjem, zahtevami glede okolja in dobrega počutja živali, pogoji pomoči, večstranskosti, evropske kakovosti proizvodov, prispevka k boju proti podnebnim spremembam, samozadostnosti glede hrane in izzivov v zvezi s hrano za svetovno prebivalstvo, ki bi lahko do leta 2050 doseglo število 9 milijard;
53. poziva Skupnost, naj posodobi svoje prednostne naloge, da bi evropski potrošnik imel zagotovila glede zdravja in okoljskih standardov proizvodov, ki jih kupuje, in naj zagotovi nadomestila evropskim kmetovalcem, ki jih prizadene konkurenca iz tretjih držav, ki pa ne ustreza istim zdravstvenim, okoljskim in družbenim standardom;
54. ocenjuje, da je treba mlade kmetovalce postaviti v kar najboljši položaj, da bodo lahko izkoristili priložnosti, ki se ponujajo zaradi večje prožnosti pri povpraševanju po proizvodih in storitvah, povezanih s kmetijsko proizvodnjo, in zaradi odprtja trgov v porastu po vsem svetu z namenom sklenitve večstranskih pogajanj; zato meni, da je pomembno, da se Komisija pogaja s Svetovno trgovinsko organizacijo glede sporazuma, ki bi kmetovalcem omogočal, da dalje konkurirajo tretjim državam, kar bi mladim kmetovalcem zagotovilo prihodnost; meni, da je pri tem vključitev netržnih vprašanj bistvenega pomena;
55. meni, da bi se morali biti mladi kmetovalci sposobni soočiti s tujo konkurenco pod enotnimi pogoji; zato poziva Komisijo, naj prednostno prizna netrgovinske zadeve, kot so merila za uvoz v večstranskih in dvostranskih pogajanjih;
56. ugotavlja, da mlada generacija kmetovalcev pri srednje- in dolgoročnem načrtovanju nosi breme odgovornosti glede podnebnih sprememb, deluje v skladu z okoljem in s pridobivanjem okolju prijaznih virov energije, zlasti s proizvodnjo biomase in vodenjem obratov za pridobivanje bioplina, dejavno prispeva k varovanju okolja in zmanjšanju emisij CO₂;

57. ugotavlja, da se mladi kmetovalci soočajo z dvojnimi izzivi, to je izvajanjem ukrepov za izboljšanje dejavnosti kmetovanja in hkrati pa poskrbijo, da so te trajnostne in zadostne za preživetje, istočasno pa obnavljajo ključno vlogo kmetijstva pri obravnavanju okoljskih vidikov in s tem postajajo glavni subjekt pri reševanju podnebnih sprememb; v zvezi s tem poudarja, da morajo politike in ukrepi mladim kmetovalcem ponuditi dolgoročne in trajnostne obete in da mora biti zagotovljena finančna podpora za njihova prizadevanja, da obvarujejo okolje;
58. opazuje, da sta kmetovanje in gozdarski sektor edina primera gospodarske dejavnosti, kjer se po zaslugi fotosinteze zajema ogljikov dioksid, zato so kmetijske dejavnosti toliko bolj potrebne;
59. poudarja pomen osredotočanja na raziskave na kmetijskem področju, kar je v skladu z reformo skupne kmetijske politike, spodbujanjem prenosa tehnologij in izboljšanjem dostopov kmetovalcev do dognanj raziskav ter do zadnjih inovacij pri pridelovalnih metodah in orodjih; meni, da morajo imeti evropski kmetovalci boljši dostop do dognanj raziskav prek omrežij za izmenjavo podatkov iz raziskav in za usklajevanje raziskav na nacionalni in evropski ravni;
60. ugotavlja, da je izmenjava med znanostjo in uporabniki bistvena, zato je treba dognanja raziskav dati v prakso in tako bodo raziskave lahko zadovoljile potrebe kmetijskega sektorja;
61. poudarja, da je v interesu EU, da gospodarsko (z izboljšanjem produktivnosti) in okoljsko (z osveževanjem znanja o "zelenih" praksah) omogoči okrepljeno podporo za vseživljenjsko izobraževanje kmetovalcev; zlasti spodbuja programe za povečanje mobilnosti med mladimi kmetovalci v Uniji (vključno s programom Leonardo); zlasti poudarja potrebo po določanju instrumentov, ki bi kmetovalcem omogočili, da so odsotni s svojih kmetij v času teh izobraževanj;
62. predlaga, da se vzpostavi program za izmenjavo najboljših praks med mladimi kmetovalci;
63. meni, da je bistveno vzpostaviti izmenjalni program za mlade kmetovalce, da bi se olajšalo zbiranje najboljših praks;
64. predlaga, da se načini kmetovanja, ki so zakoreninjeni v posameznih geografskih območjih in kulturne tradicije v Evropi ohranijo, izboljšajo in spodbujajo;
65. verjame, da je vprašanje vzdrževanja kmetijske lastnine tesno povezano z začenjanjem dejavnosti mladih kmetovalcev in da bi bilo treba pripraviti politiko, ki bi zagotavljala, da se pri podelitvi zemlje da prednost mladim kmetovalcem, ki začnejo dejavnost; poziva Komisijo, naj poroča o kmetijski lastnini v zvezi z mladimi, ki prevzemajo kmetije;
66. meni, da je treba priskrbeti učinkovitejšo podporo pri začenjanju podjetniških struktur z uvedbo posebnih ukrepov za tovrstne dejavnosti, kar bi znižalo stroške začetka za te mlade ljudi, hkrati pa jim bo omogočilo, da prerezporedijo svoje delo tako, da bo sposobnost preživetja kmetije kar najboljša;

67. poziva Evropski center za spremljanje, naj se osredotoči na začetek dejavnosti in prenos lastništva pri kmetijah in na podeželju;
68. priporoča večjo prožnost pri začenjanju dejavnosti na kmetijah in pri postopkih prenosa lastništva s pomočjo postopnega zagona, preverjanja predhodnih strokovnih izkušenj, kadar oseba, ki začneja dejavnost nima ustrezne izobrazbe, opustitev starostne omejitve, ko kandidat predloži projekt zagona, ki ima dobre možnosti za preživetje, zlasti pri pokrajinah z neugodnimi razmerami itd.;
69. meni, da je treba sprejeti ustrezne ukrepe, ki bi podprli, spremljali in svetovali mladim kmetovalcem pri začetnem zagonu, da bi se izboljšal delež uspešnih dejavnosti, hkrati pa bi se zmanjšalo število primerov ali bi jih popolnoma odpravili, da kmetovalec opusti dejavnost ali celo bankrotira;
70. predlaga razglasitev evropskega leta dialoga med urbanimi območji in podeželjem;
71. poziva Komisijo, naj omogoči čezmejno podporo mladim, ki želijo začeti kmetovati, tako da oblikuje zanesljivo politiko, upravne sporazume, ki odražajo dejansko stanje in ponudi kar največ pomoči pri upravljanju;
72. poziva Komisijo, naj pripravi vmesno poročilo o razmerah mladih kmetovalcev in naj v se v doglednem času posvetuje z ustreznimi organizacijami mladih kmetovalcev;
73. poudarja, da bi bilo treba mlade kmetovalce podpirati v letih, ki sledijo začetku njihove dejavnosti in da bi bilo treba ustanoviti poseben rezervni sklad za nepredvidljive okoliščine v času zagona, kot je škoda na pridelku zaradi vremenskih razmer ali nagla rast stroškov;
74. poziva Komisijo, naj preuči metode za širjenje najboljših praks v inovativnih kmetijskih tehnikah in vodenju kmetij med novimi kmetovalci po vsej Evropi;
75. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Uvod

S sklenitvijo reforme o skupni kmetijski politiki je vidik evropskega kmetijstva, ki temelji na večnamenskem modelu in večji konkurenčnosti, scenarij pričakovanja, za katerega se Evropski parlament posebej zanima, zlasti kadar gre za mlade kmetovalce.

Na pobudo poročevalca se je začela razprava, s katero smo želeli izpostaviti izzive, s katerimi se bodo soočili mladi kmetovalci. Parlament je v ta namen organiziral javno predstavitev z namenom rešitve problematike, s katero se bodo morali soočiti mladi kmetovalci v okviru reformirane skupne kmetijske politike in priložnosti, ki jim jih bo ta ponudila.

Cilj poročila

Gre za ozaveščanje strani, ki jih zadeva pomembnost dajanja prednosti pobudam za mlade kmetovalce in ima dvojni cilj, tj. rešitev strukturnih in normativnih težav. Rezultati na podlagi smernic veljavnega prava na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni kažejo na potrebo po nadaljevanju pobud za nove kmetije in mlade kmetovalce. Glavni cilj je dejansko spodbujanje dostopa mladih do kmetijsko-živilskega sektorja, pri čemer se istočasno izvede obnova generacij, ki sektorju zagotavlja večjo dinamiko.

Sedanji scenarij

Evropsko kmetijstvo se zdaj posveča izpolnjevanju več nalog: proizvodnji kakovostnih živil, zagotavljanju varnosti živil, varovanju okolja (zemlje in voda), ohranjanju pokrajine, ohranjanju in razširjanju lokalnih kulturnih tradicij. Zaradi tega se zadnja leta pozornost nosilcev dejavnosti, raziskovalcev in oblikovalcev politik v sektorju usmerja na vprašanja, povezana z učinkovitostjo in konkurenčnostjo različnih vej kmetijsko-živilske industrije, ter tudi na številne funkcije kmetijstva in vlogo primarnega sektorja kot ključnega elementa v popolnoma trajnostni politiki razvoja podeželja. V tem okviru morajo mladi kmetovalci sprejeti izzive, ki izhajajo iz večje odprtosti svetovnih trgov, in se zavedati svoje odgovornosti v boju proti podnebnim spremembam, katerih vplivi na okolje so vse bolj očitni.

Vseeno se zaradi strukturne dejavnosti na podeželju kmetijski sektor srečuje s težavami pri izpolnjevanju teh nalog. Že več let opazujemo, da obstaja v Evropski uniji težnja po opuščanju podeželskih območij, zlasti na bolj oddaljenih območjih in skupaj s stalnim pojavom staranja prebivalstva na podeželju. Tako več kot polovico evropskih kmetijskih gospodarstev vodijo kmetovalci, starejši od 55 let, medtem ko je četrtnina kmetovalcev celo starejša od 65 let.

Najbolj kritične razmere so v državah na jugu Unije. Kmetovalci, mlajši od 35 let, predstavljajo v Uniji le 7,6-odstotni delež kmetovalcev. V Avstriji in Nemčiji mladi kmetovalci predstavljajo 17 % vseh kmetovalcev, na Finskem in v Belgiji več kot 14 %, v Franciji in na Irskem pa približno 12 %. Sredozemske države so tiste, ki beležijo najnižjo stopnjo prisotnosti mladih kmetovalcev, zlasti Portugalska (3,7 %) in Italija (5,2 %).

Politike, ki prednostno spodbujajo zagon dejavnosti mladih v večnamenskem kmetijstvu, so torej potrebne. Mladi vodijo kmetije, ki so v povprečju donosnejše, saj so mladi kmetovalci

bolj odprti do sprejetja inovativnih rešitev, uporabljajo okolju prijazne poljedelske prakse in se prilagajajo povpraševanju na trgu.

Ukrepi Skupnosti za mlade kmetovalce sodijo v splošno politiko za mala in srednje velika podjetja ali bolj sektorsko v okviru priznavanja večnamenske vloge kmetijstva. V Evropski uniji se lahko zagon dejavnosti in ohranitev mladih v kmetijskem sektorju spodbuja prek podpornih medsektorskih instrumentov (ki zadevajo vse kmetovalce v celoti, kot na primer pomoč, dodeljena za izvajanje naložb v kmetijska gospodarstva) kot tudi prek posebnih določb, namenjenih samim upravičencem, ki so mlajši od 40 let.

Instrumenti Skupnosti, ki so posebej namenjeni mladim kmetovalcem, so razvrščeni v dve kategoriji:

1. podpore, ki jih sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja,
2. ukrepi, predvideni s programi Skupnosti za usposabljanje ali raziskave ali z drugimi posegi, ki jih neposredno vodi Evropska unija in ki zadevajo tudi mlade kmetovalce, kot je politika predčasne upokojitve.

Prva kategorija ukrepov je neposredneje povezana s kmetijstvom, vendar ne predlaga posebne ureditve za mlade kmetovalce, predvsem pa uporabe navedenih ukrepov za mlade kmetovalce ne obravnava kot obvezne.

Člen 20 uredbe (ES) št. 1698/2005 predvideva pomoč za mlade kmetovalce, ki začenjajo z dejavnostjo kot vodje kmetij. V tem okviru se velika vrednost pripisuje razvojnemu načrtu (naložbe in predvidene dejavnosti), ki lahko prek posebnih kazalnikov pokaže izvedljivost in donosnost dejavnosti, ki se financirajo.

Pomoč za zagon dejavnosti lahko predstavljata:

- enkratna premija do največ 25 000 EUR,
- subvencija obrestne mere za posojila, ki krijejo stroške v zvezi z zagonom dejavnosti (znesek, ki je enak kapitalizirani vrednosti obresti, ne sme presegati zneska enkratne premije).

Kar zadeva podporo za poklicno usposabljanje in dejavnosti informiranja, člen 20 Uredbe (ES) št. 1698/2005 določa spodbujanje pobud, ki pospešujejo razširjanje znanja in novih praks, zlasti z namenom priprave kmetovalcev na novo kakovostno usmeritev njihovih proizvodov, in uporabo proizvodnih metod, združljivih z ohranjanjem in izboljšavo tal, in boljšega odzivanja na pričakovanja potrošnikov, ter z namenom posredovanja potrebnega usposabljanja za vodenje kmetijskega gospodarstva, ki je gospodarsko donosno.

Glede na določbe člena 20 Uredbe (ES) št. 1698/2005 pod pomoč za zgodnje upokojevanje sodita:

- pomoč do največ 180 000 EUR za kmetovalce, si se odločijo opustiti kmetijsko dejavnost in prepustiti kmetijsko gospodarstvo drugemu kmetovalcu,
- pomoč do največ 40 000 EUR za delavce v kmetijstvu, ki se odločijo dokončno opustiti kmetijsko dejavnost v času prepustitve.

Te vrste pomoči se lahko dodeljujejo največ 15 let.

Težave in možnosti

Glede na navedene analize kritične točke zadevajo najprej težave, povezane z višjimi stroški

za zagon dejavnosti mladih kmetovalcev. Zlasti ostajajo ovire pri dostopu do posojil in težave pri zagotavljanju garancij, ki jih zahtevajo finančne institucije, zlasti pri predložitvi garancij. Te težave se večajo s spremenljivostjo pogojev, ki jih ponuja sistem posojil za kmetovalce iz različnih držav članic. Posledično visoka stopnja zadolženosti mladih kmetovalcev v številnih primerih izničuje prizadevanja, ki se uresničijo z dodelitvijo pomoči za zagon dejavnosti, in med drugim zmanjšuje pričakovane učinke zakonodaje o državni pomoči, ki jo uporabljajo številne države članice.

V zvezi s težavo, povezano z dodelitvijo pomoči za zagon dejavnosti in morebiten učinek drobitve kmetij v primeru dedovanja, obstaja možnost pridobitve ekonomije izbora namesto ekonomije obsega. To je primer kmetijskih gospodarstev, katerih gospodarska velikost ne vpliva nujno na prihodek in ki pogosto predstavljajo bogastvo v smislu raznolikosti in posebnosti. Na podlagi novih smernic skupne kmetijske politike je treba te možnosti spodbujati, pri čemer se poudarjajo dejavniki raznolikosti evropskega kmetijstva. V zvezi s tem bi se lahko oblikovale določbe za različne spodbude kmetijam, čigar poslovna struktura je:

- družba z neomejeno odgovornostjo;
- enostavna družba;
- komanditna družba;
- komanditna delniška družba;
- delniška družba;
- družba z omejeno odgovornostjo;
- zadruga (zlasti manjše zadruge s 5 do 8 člani).

V večini primerov prenos imetja na dediče nikakor ne predstavlja drobitve družbe.

V zvezi s tem bi morala biti v času oblikovanja programov za razvoj podeželja porazdelitev spodbud za zagon dejavnosti obvezen ukrep z namenom, da imajo dejansko prednost spodbude v korist mladih kmetovalcev. Kar zadeva dejavnosti žensk na kmetijskem gospodarstvu, bo moralo biti usposabljanje in razvoj vodstvenih sposobnosti ter poklicno usposabljanje kmetovalcev po možnosti usmerjeno v nova kmetijska gospodarstva, ki jih vodijo zlasti ženske pod naslednjimi oblikami:

- samostojno kmetijsko gospodarstvo ali družba pod vodstvom žensk z deležem najmanj 60 %,
- osebna družba ali zadruga, ki jo sestavljajo ženske;
- družba s kapitalom, katere vsaj dve tretjini pripadata ženskam.

Kar zadeva možnost izkoriščanja proizvodnje in storitev kmetijskega sektorja, zlasti novih kmetijskih gospodarstev, je jasno, da lahko politike kakovosti občutno izboljšajo prisotnost deleža posebnih izdelkov na nekdanjih trgih in jim olajšajo dostop na nove trge. Tesnejša vez in boljše povezovanje kmetijskih proizvodov z geografskim področjem bi omogočila vključitev nove dodane vrednosti, ki bi temeljila na kulturnem in kmetijskem izročilu za mladih evropskih kmetovalcev; vendar bi se ta možnost morala priznati kot kapital, ki se vložijo v korist družbe kot celote. Mladi kmetovalci, ki se razlikujejo po močni dinamiki in težnji po inovacijah, lahko dosežejo večjo konkurenčnost, če pridobijo prednost pri dostopu do programov za spodbujanje in razširjanje. Zlasti za programe spodbujanja, ki so mednarodne narave in vključujejo več proizvodov ter v katerih sodelujejo predvsem nova podjetja, bi se lahko pridobila večja pomoč na ravni Skupnosti, pri čemer bi se prispevek Skupnosti s 50 % povečal na 60 %, tako kot je zdaj predvideno za vrtnarstvo. Na notranjem trgu bi morale biti

dejavnosti obveščanja o kmetijskih in kmetijsko-živilskih proizvodih usmerjene zlasti na šolsko mladino, pri čemer bi se na podlagi običajnih parametrov, kot so varnost hrane ali okolju prijazne proizvodne metode, poudarilo tradicionalne prakse, dobrobit uživanja določene hrane in priporočila o prehranjevanju. To bi imelo dvojen učinek: spodbujanje potrošnje zdravih proizvodov in spodbujanje uravnoveženega načina življenja.

V zvezi z večstranskimi pogajanjmi morajo mladi kmetovalci z namenom večje odprtosti na trge tretjih držav imeti zagotovljene informacije in instrumente za vrednotenje, da ocenijo trende na trgih. Uporaba ugotovitev mladih podjetij je lahko sredstvo za doseganje tega cilja.

V zvezi z izobraževanjem o prehrani (nezdravstvenem) je jasno, da posebna znanja kmetovalca, kot so tehnike proizvodnje, kakovostne in organoleptične značilnosti pridelanih proizvodov, poznavanje podeželskega habitata in kulture, povezane s posebnim sektorjem proizvodnje, predstavljajo kapital, ki se ga lahko izkoristi in razširja. Cilj tega je spodbujanje posebnih značilnosti kmetijskega proizvoda z namenom podpiranja pravilnega izobraževanja o prehrani in okolju, pri čemer se opre na koncept, da kmetovanje hrani in vzgaja. Evropsko kmetijstvo v tem okviru predstavlja enkratni model, katerega razširjanje lahko zaupamo mladim kmetovalcem.

Kmetijski in gozdarski sektor prispevata k zajetju ogljikovega dioksida prek fotosinteze, to pa omogoča, da se cikel ogljika konča med biosfero in geosfero. Mladi kmetovalci so po opredelitvi akterji, odgovorni za prihodnost evropskega kmetijstva, in zaradi tega morajo obravnavati izzive podnebnih sprememb. Priznavanje možnosti za zaščito okolja, ki se pripisujejo kmetijskemu sektorju, se mora s potrebnimi sredstvi prenesti v dejanske ukrepe za ohranitev in razširitev kmetijskih površin.

Podpora za raziskave v kmetijskem sektorju se mora še vedno usmerjati v zahteve po spremembah, da se upošteva večsektorski pristop kmetijske dejavnosti.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	6.5.2008
Izid končnega glasovanja	+: 33 -: - 0: -
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Vincenzo Aita, Peter Baco, Bernadette Bourzai, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Giovanna Corda, Joseph Daul, Albert Deß, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Véronique Mathieu, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Liam Aylward, Esther De Lange, Ilda Figueiredo, Gábor Harangozó, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Kyösti Virrankoski